

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Mezőgazdasági Bizottság

IDEIGLENES
2004/2129(INI)

17.9.2004

VÉLEMÉNYTERVEZET

a Mezőgazdasági Bizottság részéről

az Alkotmányügyi Bizottság részére

a Parlamentnek az Alkotmányos Szerződés tervezetével kapcsolatos
véleményéről

Fogalmazó: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf

PA_NonLeg

INDOKOLÁS

Az Európai Parlamentnek hosszú időn át kellett küzdeni azért, hogy együttdöntési joga legyen az agrárgazdaság területén. A közös agrárpolitika majd fél évszázaddal ezelőtti kezdetei óta az Európai Parlament és annak Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottsága csupán konzultációs fórumként jutott szerephez a döntésekben. Az Agrárminiszterek Tanácsa mind a mai napig figyelmen kívül hagyhatja az Európai Parlament véleményét, és minden demokratikus ellenőrzés nélkül rendelkezhet az Unió költségvetésének majdnem a felével.

A demokrácia e fogyatékosága évtizedeken át szükségszerű reformok végrehajtását akadályozta meg és nagy válságokat idézett elő a közegészségügy, a környezet- és állatvédelem területén. A BSE-válság nem öltött volna olyan katasztrofális méreteket, ha a Parlament akkoriban együttdöntési joggal vehetett volna részt a megelőzési és védekezési intézkedésekben.

Az Európai Parlament, különösen annak Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottsága sohasem törődött bele a demokrácia e fogyatékoságába. Nem hivatalosan, állásfoglalásokban emelt kifogások és a Bizottsággal folytatott tárgyalások révén gyakran kiereszkolt egyfajta együttdöntési jogot a Tanács ellenében. Üdvözlendő, hogy az együttdöntési jog az Amszterdami Szerződés óta legalább a környezetvédelem, az élelmiszerbiztonság és a fogyasztóvédelem területén alkalmazást nyertek. Ám a közös agrárpolitika a maga jelentős eszközeivel, a piaci rendtartással, a beruházási és jövedelemtámogatással még mindig nem áll az egyetlen, közvetlen választások révén legitimált európai intézmény ellenőrzése alatt.

Legelőször az Európai Konvent alkotmánytervezete helyezte kilátásba a demokratikus legitimitáció egyfajta gyarapodását. Ez mindazon tagállamok heves ellenállása ellenére történt, amelyek az uniós költségvetésből származó nemzeti bevételek csökkenésétől tartottak. Mindazonáltal jelenleg minden, az agrárpolitika elveit érintő döntés az Európai Parlament részvételével történik. Bizonyos kérdésekben, így a kvóták, árak és mennyiségi korlátozások rögzítésének kérdésében az alkotmánytervezet mindazonáltal a jelenleginél kedvezőtlenebb helyzetet teremt; e kérdésekben ugyanis a Tanács egyedül, az Európai Parlament részvétele nélkül dönthetne. Ily módon a brüsszeli kormányközikonferencia kompromisszumának végeredménye a helyes irányba tett lépés ugyan, ám korántsem jelent átfogó együttdöntési jogot.

A brüsszeli kompromisszum igen lényeges fogyatékosága továbbá, hogy III. részének III-123. cikkében a közös agrárpolitika fél évszázaddal ezelőtt meghatározott célkitűzései kerültek át minden változtatás nélkül az alkotmány szövegébe. E célkitűzések ma már nem állnak összhangban az időközben többször megreformált agrárpolitikával, és semmiféle új impulzussal nem támogatják a mezőgazdaság halaszthatatlanul szükségessé vált sajátos igényeit, valamint a környezetpolitika és az állatvédelem integrációját. Annak sincs sok értelme, hogy a közös agrárpolitika tárgyalása a vidékfejlesztés fejleményeitől, valamint a fejlődő országokhoz és egyéb kereskedelmi partnerekhez fűződő viszonyoktól elkülönítve történik.

Az előadó ezért azt állapítja meg, hogy az alkotmány megszövegezésének keretében elért kompromisszum haladás ugyan, ám olyan fogyatékoságokkal terhes, amelyeket a jövőben meg kell szüntetni. E fogyatékoságok azonban nem vonják kétségbe az európai integráció

által a közös alkotmányban elért jelentős sikert. Sőt, a Parlamentnek a küszöbön álló ratifikálási folyamat során mindent meg kellene tennie annak érdekében, hogy a polgárok megismerjék az alkotmány elfogadásából számukra konkrétan fakadó előnyöket. A közös agrárpolitika az európai integráció egyik alappillére volt, ma is az, és a jövőben is az lesz, ha kifelé fellép a tisztességes kereskedelmi kapcsolatok érdekében az élelmiszerek és nyersanyagok területén, befelé pedig szembenéz a vidékfejlesztés, valamint az ökológiailag, ökonómiailag és szociálisan fenntartható mezőgazdálkodás új kihívásaival. Ezzel kapcsolatban különösen fontos, hogy készleteinket környezetkímélő módon aknázzuk ki, hogy mezőgazdasági üzemeink gazdaságilag életképesek maradjanak, hogy a mezőgazdasági termékek megfelelő áron álljanak a fogyasztók rendelkezésére, és hogy az agrárpolitika mind a mezőgazdasági termelők, mind a társadalom egésze számára elfogadható legyen.

JAVASLATOK

A Mezőgazdasági Bizottság felhívja az Alkotmányügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalási indítványába foglalja be a következő javaslatokat:

1. üdvözli az Európai Parlament együttdöntési jogának kiterjesztését az agrárpiacon közös megszervezésére, valamint üdvözli azon egyéb rendelkezéseket, amelyek a közös agrárpolitika céljainak megvalósítása végett szükségesek; mindazonáltal, az Alkotmányos Szerződés egy jövőbeli felülvizsgálatának keretében követeli azon hiányosságok megszüntetését, amelyek kiváltképpen a III-126. cikke (2) bekezdésében, valamint a III-127. cikke (3) bekezdésében tapasztalhatóak az együttdöntési jognak az agrárium területén történő érvényesülésében;
2. ebben az összefüggésben rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy olyan ügyekben, amelyekben mindeddig konzultációnak kellett megelőznie a döntést, különösképpen pedig a III-127. cikke (3) bekezdésében foglalt kvóták, árak és mennyiségi korlátozások rögzítésének ügyében a Tanács immár egyedül, a Parlament közreműködése nélkül hoz döntést; mindezt ellentétesnek tartja az Alkotmányos Szerződésben egyébként megnyilvánuló törekvéssel, mely a demokrácia hiányosságainak megszüntetésére irányul; ennek kapcsán felhívja a Tanács figyelmét arra, hogy jogalkotói hatalmának keretében tartalmilag a lehető legrészletesebben rögzíteni fogja a III-127. cikke (3) bekezdésében felsorolt ügyek szabályozásának feltételeit; ismételten követeli, hogy azon ügyek, amelyekben mindeddig konzultációnak kellett megelőznie a döntést, és amelyeket az Alkotmányos Szerződés agráriumra vonatkozó része, különösképpen a III-127. cikke (3) bekezdése most is a Tanács rendeleteinek, illetve határozatainak tárgyaként tart számon, a jövőben csak akkor tartozhassanak a Bizottság végrehajtói illetékessége alá, ha ezen illetékességet a Parlament és a Tanács egy együttdöntési eljárást követően foganatosított jogi aktussal rájuk külön is kiterjeszti;
3. rámutat arra, hogy a közös agrárpolitika III-127. cikke (3) bekezdésében felsorolt célkitűzései ellentétben állnak az Európai Uniónak az I. cím 3 cikkében megfogalmazott célkitűzéseivel; ez okból kifolyólag is elengedhetetlennek tartja a KAP célkitűzéseinek aktualizálását, hogy számot lehessen vetni e politika legújabb fejleményeivel, kiváltképpen pedig e fejleményeknek a mezőgazdasági termelők, a regionális fejlődés, a környezet és a fogyasztók szempontjából játszott multifunkcionális szerepével;
4. a közös agrárpolitika célkitűzéseire nézve a következő szöveget tartja megfelelőnek

A közös agrárpolitika célja:

- a) olyan multifunkcionális, környezethez és tájhoz igazodó mezőgazdálkodás támogatása az Európai Unióban, amely kedvez a biológiai sokféleségnek, a technikai haladás ésszerű hasznosításával szavatolja a mezőgazdasági termelés racionalizálását, előmozdítja a termelési tényezők, kiváltképpen a munkaerő lehető legjobb felhasználását;

- b) a mezőgazdasággal foglalkozó és vidéken élő népesség számára hasonló életkörülmények és megfelelő jövedelem biztosítása, különösképpen a vidékfejlesztési politika beindítása, valamint a mezőgazdaságban dolgozók egy főre eső jövedelmének emelése révén;
 - c) a piacok szabályozása és stabilizálása, valamint a válságok elkerülése;
 - d) az ellátás biztosítása;
 - e) gondoskodás a fogyasztók megfelelő áron történő ellátásáról
 - f) a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségének és megbízhatóságának fokozása.”
5. üdvözli, hogy megszűnik a kötelező, lényegében az agrárium területére vonatkozó, valamint a nem kötelező kiadásoknak a költségvetésben mindmáig szereplő megkülönböztetése; ez az Európai Parlament költségvetési jogainak lényegi kibővülését jelenti.

ELJÁRÁS

Cím	Az Alkotmányos Szerződés tevezete
Eljárás száma	2004/2129 (INI)
Illetékes bizottság	AFCO
Megerősített együttműködés	–
Fogalmazó A kijelölés dátuma	Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf 26.7.2004
Vizsgálat a bizottságban	2.9.2004
Javaslatok elfogadásának dátuma	
A zárószavazás eredménye	mellette: ellene: tartózkodás:
A zárószavazáson részt vevő képviselők	
Zárószavazáson részt vevő póttagok	
A zárószavazáson részt vevő póttagok (178. cikk (2) bekezdés)	